12/04/2022

Pastorala Patriarhului Daniel de Sfintele Paşti 2022: Învierea lui Hristos – temelia învierii tuturor oamenilor

În Pastorala de Sfintele Paşti 2022, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a subliniat că „lumina harului Preasfintei Treimi care leagă Sfintele Taine ale Bisericii cu taina învierii morţilor, a judecăţii de apoi a faptelor oamenilor săvârşite pe pământ şi bucuria vieţii veşnice din Împărăţia cerurilor, este lumina care orientează viaţa şi misiunea Bisericii în lume”.

„De aceea, când ne pregătim pentru sărbătoarea Învierii Domnului, în timpul Postului Sfintelor Paşti, ne pocăim de faptele noastre rele prin Taina Spovedaniei sau a Mărturisirii păcatelor, judecându-ne pe noi înşine prin căinţă şi cerând iertare pentru păcatele pe care le-am făcut cu gândul, cu vorba şi cu fapta. Apoi, ne împărtăşim cu Trupul şi Sângele lui Hristos, spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci”, a explicat Patriarhul.

În a doua parte a mesajului pastoral, Patriarhul României a îndemnat la

intensificarea lucrării de ajutorare a celor care au nevoie de sprijinul nostru, inclusiv a refugiaţilor ucraineni.

„Să arătăm în jurul nostru lumină din lumina Învierii lui Hristos; să privim faţa fiecărui om în lumina Învierii lui Hristos, ca pe o sfântă lumânare de Paşti aprinsă în lume de iubirea lui Hristos pentru oameni; să vedem pe fiecare om ca pe un împreună-călător cu noi spre Împărăţia cerurilor, spre Învierea de obşte la venirea în slavă a Domnului Hristos (cf. Matei, 25, 31-46).

„În contextul actual, marcat de violenţă şi multă suferință în Ucraina, este necesară în continuare înmulțirea rugăciunii pentru încetarea războiului şi pentru întărirea spirituală a celor ce suferă din cauza acestuia. Să ajutăm în continuare pe refugiații ucraineni, să devenim pentru ei mâinile iubirii milostive a lui Hristos, Cel Care îi ocrotește şi le dăruieşte putere, răbdare şi nădejde pentru revenirea în patria lor”, a spus Preafericirea Sa.

Pastorala de Sfintele Paşti 2022 a Patriarhului Daniel, text integral și PDF:

† DANIEL

PRIN HARUL LUI DUMNEZEU ARHIEPISCOPUL BUCUREŞTILOR, MITROPOLITUL MUNTENIEI ŞI DOBROGEI,

LOCŢIITORUL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
ŞI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL, PREACUCERNICULUI CLER
ŞI PREAIUBIŢILOR CREDINCIOŞI DIN ARHIEPISCOPIA BUCUREŞTILOR

HAR, BUCURIE ŞI PACE DE LA DOMNUL NOSTRU IISUS HRISTOS,
IAR DE LA NOI PĂRINTEŞTI BINECUVÂNTĂRI!

Hristos a înviat!

„Hristos a înviat din morţi, fiind începătură (a învierii) celor adormiţi […];
precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia”
(1 Corinteni 15, 20 şi 22)

Preacuvioși şi Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși şi credincioase,

Întrucât Hristos Cel înviat din morţi este numit în Sfânta Scriptură „începătură (a

Învierii) celor adormiţi” (1 Corinteni 15, 20) şi „Întâiul născut din morţi” (Coloseni 1, 18), sărbătoarea Învierii Domnului Iisus Hristos nu este numai pomenire şi mărturisire a adevărului Învierii Sale, ci şi vedere duhovnicească sau icoană profetică a învierii de obşte a tuturor oamenilor din toate timpurile şi din toate popoarele.

Credinţa puternică în Învierea lui Hristos este în Ortodoxie şi credinţa puternică în învierea tuturor oamenilor. De aceea, Crezul Ortodox pe care îl mărturisim în Biserică se încheie cu aceste cuvinte: „Aștept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie”.

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos este bine-vestită în noaptea de Paşti nu înăuntrul bisericii, ci în afara bisericii, tocmai pentru că ea priveşte nu doar pe creştini, ci pe toţi oamenii.

Învierea lui Hristos nu este revenire la viaţa pământească amestecată cu suferinţă şi stricăciune, ci începutul unei alte vieți: viaţa cerească veşnică pentru suflet şi pentru trup. În acest înțeles, Sfântul Apostol Pavel spune: „precum toţi (oamenii) mor în Adam, aşa vor învia toţi în Hristos” (1 Corinteni 15, 22), iar „vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea” (1 Corinteni 15, 26).

Legătura dintre adevărul Învierii lui Hristos şi adevărul învierii de obşte sau universale este atât de puternică, încât cine respinge adevărul Învierii lui Hristos respinge şi adevărul învierii universale, iar cine crede şi mărturiseşte adevărul Învierii lui Hristos crede şi mărturiseşte şi adevărul învierii morţilor.

În acest înțeles, Sfântul Apostol Pavel scrie corintenilor: „Iar dacă se propovăduieşte că Hristos a înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu este învierea morţilor? Dacă nu este înviere a morţilor, nici Hristos n-a înviat. Şi dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică şi credinţa voastră. […] Atunci cei ce au adormit în Hristos au pierit. Iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viaţa aceasta, suntem mai de plâns decât toţi oamenii” (1 Corinteni 15, 12-14 şi 18-19).

Înţelegem, aşadar, că taina Învierii lui Hristos şi a învierii tuturor oamenilor este inima sau centrul Evangheliei propovăduită de Sfinţii Apostoli şi temelia credinţei ortodoxe mărturisită de Biserică.

De aceea, sărbătoarea Sfintelor Paşti este numită în Ortodoxie „Sărbătoarea sărbătorilor”, iar icoana Învierii lui Hristos se află imprimată pe prima copertă a Sfintei Evanghelii şi se oferă credincioşilor spre a fi cinstită prin închinare şi sărutare.

De asemenea, fiecare săptămână din calendarul ortodox începe cu „ziua întâi a săptămânii” sau ziua Învierii Domnului, care este Duminica (Dies Domenica) (cf. Matei 28, 1; Marcu 16, 2; Luca 24, 1; Ioan 20, 1; Faptele Apostolilor 20, 7; 1 Corinteni 16, 2 și Apocalipsa 1, 10), orientând astfel timpul Bisericii şi al istoriei către învierea de obşte sau universală şi către viaţa veşnică.

Aşadar, lumina Învierii lui Hristos dă sens vieţii creştine zilnice, pentru că Hristos Cel înviat este tainic prezent în Biserica Sa până la sfârşitul veacurilor: „Iată, Eu voi fi cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului” (Matei 28, 20).

Totodată, lumina Învierii lui Hristos dă sens istoriei universale a omenirii, pentru că o îndreaptă spre învierea universală. În plus, lumina Învierii lui Hristos dă sens întregii creații, adică întregului univers sau cosmos, pentru că ea îndreaptă întreg universul spre „un cer nou şi un pământ nou” în care „moarte nu va mai fi” (Apocalipsa 21, 1-4).

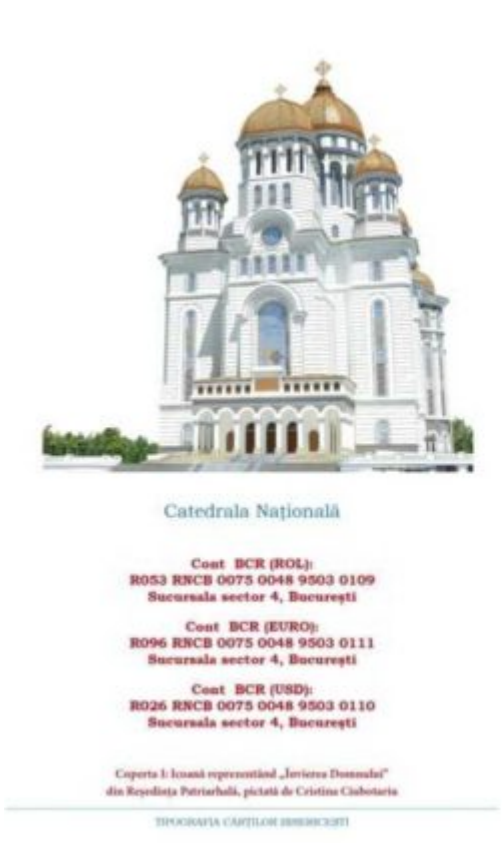
În acest sens, Biserica Ortodoxă cântă în noaptea Sfintelor Paşti: „acum toate s-au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele de sub pământ”. Adică, acum toate s-au umplut de sens, pentru că toată existența creată va fi eliberată de robia şi absurditatea morţii (cf. 1 Corinteni 15, 51-58).

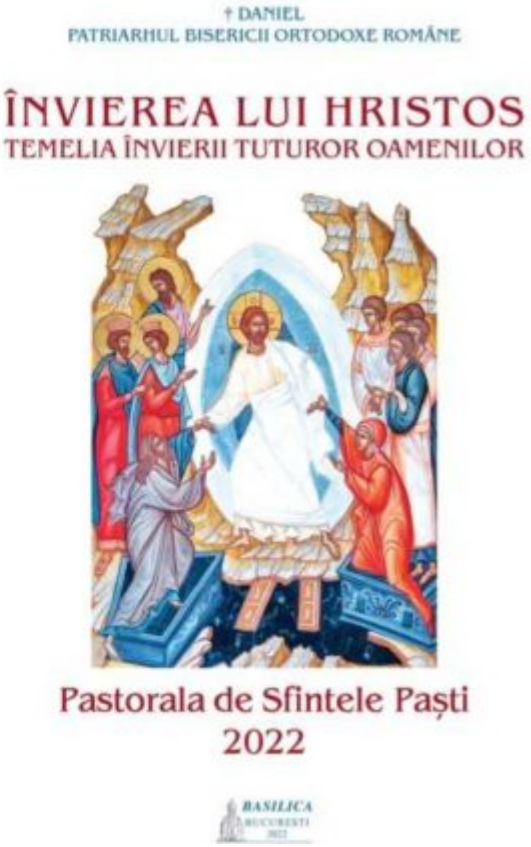
Lumina veşnică a Învierii lui Hristos este acum tainic prezentă în Biserică, fiind adunată în sufletele credincioşilor prin credinţă şi rugăciune ca legătură vie cu Hristos Cel răstignit şi înviat, prin binevestirea şi ascultarea Evangheliei lui Hristos, prin împărtăşirea cu Sfintele Taine, prin împlinirea poruncii iubirii faţă de Dumnezeu şi de aproapele, prin vieţuire curată şi sfântă.

Lumina Învierii lui Hristos este simbolizată de veşmintele preoțești luminoase, de icoanele şi obiectele liturgice aurite care împodobesc biserica în noaptea de Paşti.

Însă frumuseţea văzută a sărbătorii Învierii lui Hristos ne îndreaptă mintea şi inima spre lumina cerească necreată şi nevăzută, spre slava netrecătoare a Împărăţiei lui Dumnezeu, pe care au văzut-o ucenicii lui Hristos pe muntele Tabor (cf. Matei 17,1-9; Marcu 9, 2-8; Luca 9, 28-36) şi în care vor locui drepţii şi sfinţii după învierea de obşte sau universală (cf. Apocalipsa 21, 23-26).

Întrucât Capul Bisericii este Hristos Cel răstignit şi înviat din morţi (cf. Coloseni 1, 18), misiunea Bisericii se desfăşoară în lume, pentru a sfinți timpul mântuirii, adică timpul dintre Învierea lui Hristos şi învierea tuturor oamenilor sau învierea universală.

Iubiţi fraţi şi surori în Domnul,

Sfânta Scriptură ne învaţă că învierea tuturor oamenilor se va realiza la sfârşitul lumii acesteia văzute, când Domnul Iisus Hristos va veni cu slavă şi putere multă, ca să judece viii şi morţii: „Vine ceasul când toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui (Hristos) şi vor ieși cei care au făcut cele bune, spre învierea vieţii, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea judecății” (cf. Ioan 5, 28-29; cf. Matei 16, 27; 25, 31-46; Romani 14, 10; 2 Corinteni 5, 10; 1 Tesaloniceni 4, 16; 2 Tesaloniceni 1, 7-10).

Legătura dintre venirea în slavă a lui Hristos, învierea morţilor şi judecata universală a tuturor popoarelor şi persoanelor este mărturisită în Crezul Bisericii Ortodoxe în care se spune despre Hristos Cel înviat din morţi şi înălțat întru slavă la ceruri că El „va veni cu slavă să judece viii şi morţii, iar împărăția Lui nu va avea sfârșit”.

Prin urmare, lumina harului Preasfintei Treimi care leagă Sfintele Taine ale Bisericii

cu taina învierii morţilor, a judecății de apoi a faptelor oamenilor săvârşite pe pământ şi bucuria vieţii veşnice din Împărăţia cerurilor, este lumina care orientează viaţa şi misiunea Bisericii în lume.

De aceea, când ne pregătim pentru sărbătoarea Învierii Domnului, în timpul Postului Sfintelor Paşti, ne pocăim de faptele noastre rele prin Taina Spovedaniei sau a Mărturisirii păcatelor, judecându-ne pe noi înșine prin căință şi cerând iertare pentru păcatele pe care le-am făcut cu gândul, cu vorba şi cu fapta.

Apoi, ne împărtăşim cu Trupul şi Sângele lui Hristos, „spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci”. Totodată, ne străduim să ne înnoim şi să ne sfințim viaţa, să iubim mai mult pe Dumnezeu prin rugăciune şi pe semenii noştri prin fapte bune, prin iertare şi milostenie.

Prin toate aceste nevoințe ale Postului se realizează tainic învierea duhovnicească a sufletului din moartea pricinuită de păcat, adică ne transformă iubirea egoistă şi posesivă în iubire smerită şi milostivă sau darnică.

Din acest motiv, în noaptea Sfintelor Paşti, Biserica ne îndeamnă „să iertăm toate pentru Înviere şi să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi”.

În această privință, Sfântul Apostol Pavel ne învaţă că faptele bune, izvorâte din iubire smerită şi milostivă sunt pregătire pentru înviere şi pentru ziua judecății universale: „știind fiecare, fie rob, fie de sine stăpân, că faptele bune pe care le va face, pe acelea le va lua ca plată de la Domnul” (Efeseni 6, 8; cf. 2 Corinteni 5, 10; Romani 2, 6-16).

Din iubire milostivă faţă de cei îndureraţi de moartea celor dragi, Domnul Iisus Hristos a înviat pe fiul văduvei din Nain (cf. Luca 7, 11-16), pe fiica lui Iair (cf. Matei 9, 18-26; Marcu 5, 21-43; Luca 8, 40-56) şi pe prietenul Său, Lazăr, fratele surorilor Marta şi Maria din Betania (cf. Ioan 11, 1-46).

Aceste trei persoane tinere au revenit la viaţa pământească obişnuită, însă la bătrâneţe au murit ca toţi oamenii. Totuşi, cu prilejul învierii lui Lazăr, Iisus descoperă surorii acestuia, Marta, adevărul că sufletul omului care crede în Hristos rămâne veşnic viu, chiar dacă trupul acestuia moare. În acest sens, Iisus spune: „Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac” (Ioan 11, 25-26).

De aceea, scrierile sfinte ale Noului Testament sunt pline de îndemnuri la vieţuire în lumina Învierii lui Hristos şi la pregătire pentru învierea de obşte: „Au nu știți că toţi câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat […]! Aşa şi

voi, socotiți-vă că sunteţi morţi păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru” (Romani 6, 3 şi 11).

„Nu vă potriviți cu acest veac, ci să vă schimbați prin înnoirea minţii [...]. Dragostea să vă fie nefăţarnică. Urâți răul, alipiți-vă de bine [...]. Bucurați-vă în nădejde; fiți răbdători în suferinţă, stăruiți în rugăciune [...]. Nu răsplătiți nimănui răul cu rău. Purtați grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor” (Romani 12, 2-17).

„Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate şi Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând şi moartea pierzând; Paştile nestricăciunii, lumii de mântuire”.

Luminânda Învierii

„Ziua Învierii! Şi să ne luminăm cu prăznuirea, şi unul pe altul să ne îmbrăţişăm. Să zicem: fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le”.

Slava Laudelor Învierii

Însemnare: Preacucernicii preoți vor citi această Pastorală în bisericile parohiale în prima zi de Sfintele Paști, iar în fiii, a doua zi.

Dată în Reședința noastră patriarhală din București cu prilejul sărbătorii Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, anul mântuirii 2022

Dreptmăritori creștini,

Sărbătoarea Sfintelor Paşti ca sărbătoare a Învierii lui Hristos şi ca pregustare a bucuriei veşnice din Împărăţia Preasfintei Treimi ne îndeamnă la pocăinţă şi iertare, la fapte bune şi viaţă sfântă.

Să cerem Domnului Hristos Cel înviat din morţi să ne dăruiască iubire sfântă din iubirea Sa smerită şi milostivă, har şi ajutor, pentru a trăi şi a lucra potrivit Evangheliei Sale, în iubire faţă de Dumnezeu şi de semeni.

Astăzi, când în jurul nostru vedem semne ale morţii fizice şi spirituale: lăcomie şi violenţă, suferinţă şi nesiguranță, sărăcie şi indiferență, să ne rugăm Domnului Iisus Hristos să ne întărească în lucrarea noastră de ajutorare a bolnavilor, bătrânilor, orfanilor, săracilor şi a celor îndoliaţi şi întristaţi.

Să arătăm în jurul nostru lumină din lumina Învierii lui Hristos; să privim faţa fiecărui om în lumina Învierii lui Hristos, ca pe o sfântă lumânare de Paşti aprinsă în

lume de iubirea lui Hristos pentru oameni; să vedem pe fiecare om ca pe un împreună-călător cu noi spre Împărăţia cerurilor, spre Învierea de obşte la venirea în slavă a Domnului Hristos (cf. Matei, 25, 31-46).

Reamintim tuturor că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2022 drept Anul omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului.

De ce? Pentru că rugăciunea este temelia vieții și creșterii spirituale a omului, este mântuitoare și sfințitoare, deoarece ne umple de prezența lui Dumnezeu Cel atotmilostiv. Rugăciunea ne dă putere să înfruntăm greutățile vieţii şi să pregustăm încă din lumea aceasta pacea şi bucuria Învierii şi a vieţii veşnice.

Nimic nu poate înlocui rugăciunea şi nicio activitate nu este mai de preţ decât rugăciunea, fiindcă aceasta ne dă inspiraţie şi putere pentru cuvântul frumos şi folositor şi pentru fapta bună a iubirii milostive.

În contextul actual, marcat de violenţă şi multă suferință în Ucraina, este necesară în continuare înmulțirea rugăciunii pentru încetarea războiului şi pentru întărirea spirituală a celor ce suferă din cauza acestuia. Să ajutăm în continuare pe refugiații ucraineni, să devenim pentru ei „mâinile iubirii milostive a lui Hristos”, Cel Care îi ocrotește şi le dăruieşte putere, răbdare şi nădejde pentru revenirea în patria lor.

În contextul împlinirii a 1.000 de ani de la trecerea la Domnul a Sfântului Simeon Noul Teolog (†1022) și a 300 de ani de la nașterea Sfântului Paisie de la Neamț (†1722), Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat, de asemenea, anul 2022 drept Anul comemorativ al Sfinților isihaști Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț.

Pornind de la îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Rugați-vă neîncetat!” (1 Tesaloniceni 5, 17), sub călăuzirea Sfântului Duh, Sfinţii Părinţi isihaști ne-au învăţat rugăciunea: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”, numită „rugăciunea minții” și „rugăciunea inimii”. Această rugăciune a devenit calea cea mai bună pentru luminarea sufletului şi sfinţirea vieţii creştinului.

Dorim ca Sfintele Sărbători de Paşti să aducă tuturor românilor din ţară şi din afara României, multă sănătate şi pace, bucurie şi speranţă!

Cu iubire părintească, vă adresăm tuturor salutul pascal: Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

Al vostru către Hristos Domnul împreună rugător şi de tot binele doritor,

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

basilica.ro